

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **JUDr. J. K.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2021, č. j. JMK 129445/2021, sp. zn. S-JMK 44140/2021/OD/Kš

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Městský úřad Hustopeče (dále jen „městský úřad“) rozhodnutím ze dne 21. 1. 2021, č. j. MUH/5104/21/142, uznal žalobce vinným z přestupku provozovatele vozidla dle §125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Přestupku se žalobce dopustil tím, že nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla silničního provozu, neboť neznámý řidič jím provozovaného vozidla r. z. X, dne

14. 7. 2020 v 18:42 hodin na ulici Bratislavská, u budovy č. 868, v obci Hustopeče překročil nejvyšší dovolenou rychlost o 20 km/h a více, když mu byla v místě, kde je stanovena maximální rychlost jízdy 50 km/h, naměřena rychlost 86 km/h, čímž porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za spáchání přestupku uložil magistrát žalobci pokutu ve výši 2 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Odvolání žalobce žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí magistrátu potvrdil.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Dle žalobce správní orgán vybírá pokuty průmyslovým „podnikatelským“ způsobem v zájmu prospěchu uživatelů měřicího zařízení, neboť vymáhá pokuty za deliktní chování jiného, které sankcionovaný provozovatel vozidla nemůže ovlivnit. Z těchto důvodů má žalobce za to, že objektivní odpovědnost nebyla aplikována dostatečně citlivě.
3. Správní orgán využívá dle žalobce mechanicky vzor písemnosti. K této námitce uplatněné již v odvolání žalobce ani nepředpokládal, že by žalovaný uznal pochybení, neboť městský úřad rozhoduje po konzultaci se svým instancně nadřazeným odborem a na základě jeho doporučení. Správní orgány dle žalobce samy své pochybení nikdy neuznají.
4. Dále žalobce namítá, že městský úřad neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jelikož nečinil kroky žádné. Jestliže řidič, kterého identifikovala společnost, které bylo vozidlo provozovatelem svěřeno (A. D.), nereagoval na výzvu městského úřadu (nepřevzal zásilku), neznamená to dle žalobce, že tato okolnost nevede k nalezení a usvědčení pachatele. Důvodem nedoručení zásilky se žalovaný nezabýval, ačkoliv mohl kontaktovat společnost Práce v ruce s.r.o., které bylo vozidlo svěřeno.
5. Žalovaný dle žalobce postupoval v rozporu s § 19 – 26 správního řádu za současného nerespektování zásad vztahujících se k doručování. Toto tvrzení žalobce nekonkretizuje, nicméně z žaloby vyplývá, že souvisí s námitkou nedostatečného zjištění pachatele přestupku a s neúspěšným doručením údajnému řidiči. Bez bližší souvislosti uvádí, že obviněný z přestupku nemá povinnost jakkoliv spolupracovat na svém stíhání a že označený řidič A. D. nebyl neznámého pobytu.
6. Podle žalobce správní orgány neprokázaly naplnění materiálního znaku přestupku a řádně se jím nezabývaly. V řízení o správním deliktu musí být vždy zkoumán materiální znak přestupku. Aby bylo jednání možné posoudit jako přestupek, musí být nejen protiprávní, ale také vykazovat určitý stupeň společenské škodlivosti. Tuto by pak měl žalovaný zkoumat ve vztahu k jednání žalobce jako provozovatele, což ovšem neučinil. Obdobnou námitku uvádí žalobce na konci žaloby, kde správní orgánům vytýká, že dostatečně neposoudily společenskou škodlivost sankcionovaného jednání.
7. Dále žalobce považuje měření za nezákonné, vzhledem k nesplnění informační povinnosti o zřízení automatického technického prostředku měření ze strany policie. Uveřejnění informace o úsekovém měření v Hustopečských listech v on-line podobě a místním periodiku považuje za nedostatečné. Podle žalobce by bylo adekvátní měřený úsek označit příslušným dopravním značením, které v daném místě umístěno nebylo. Žalobce také uvádí, že zjistil, že označený řidič o měření rychlosti informován nebyl.

8. Žalobce namítá, že úřední osoby městského úřadu jsou podjaté z důvodu zájmu na výsledku řízení v podobě získání finančního příjmu pro svého zaměstnavatele (obec).
9. Dle žalobce postupoval správní orgán nesprávně, když vyzval provozovatele vozidla podle § 125h zákona o silničním provozu přesto, že nebyla splněna podmínka podle § 125h odst. 1 písm. c), jelikož porušení povinnosti nebylo možné projednat uložením pokuty příkazem na místě.
10. Žalobce proto navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

11. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí, napadené rozhodnutí považuje za správné a náležitě odůvodněné. Žalovaný i prvostupňový orgán postupovali zcela v souladu s platnou právní úpravou. Žalovaný navrhuje, aby zdejší soud žalobu zamítl.
12. Žalobce ve své replice opakuje závěry o mizivém množství případů nepotvrzených rozhodnutí v přezkumném správním řízení. Podle žalobce nelze uplatnit objektivní odpovědnost v případě, že provozovatel vozidla nemá s řidičem relevantní právní vztah, jelikož mu pak nemohl zabránit překročit rychlostní limit. Dále napadá odůvodnění správního trestu, kdy podle něj správní orgán pochybil, když nezvažoval jinou než peněžitou sankci. Měl tak učinit vzhledem k tomu, že sám žalobce nejednal, ale řidičem byl někdo jiný. Žalobce dále opakuje své závěry o nelogičnosti daného měření a o jeho čistě finančním účelu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

13. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
14. Žaloba **není** důvodná.
15. Žalobce namítá, že správní orgán vybírá pokuty „průmyslovým (podnikatelským) způsobem“ a ukládá je za deliktní chování jiného, které sankcionovaný provozovatel nemůže ovlivnit. Institut objektivní odpovědnosti tak dle žalobce není uplatňován dostatečně citlivě.
16. Objektivní odpovědnost v případě provozovatele vozidla však reaguje na zneužívání institutu subjektivní odpovědnosti. *„V dané věci je zmíněná právní úprava o objektivní odpovědnosti za tento správní delikt dána veřejným zájmem na ochraně zákonných práv a povinností, které pro provozovatele vozidel vyplývají z norem veřejného práva. Stěžejním úmyslem zákonodárce v případě právní úpravy tohoto správního deliktu bylo postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem, resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích, a právě proto je zde koncipována odpovědnost provozovatele vozidla jako objektivní a tato působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2016, č. j. 6 As 128/2015 – 32) a zároveň působí *„generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla*

nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 – 21).

17. Žalobce tvrdil, že nebylo možné, aby jednání řidiče ovlivnil, tudíž je nesprávně sankcionován. Městský úřad k tomu citoval toto přílehlivé rozhodnutí: *„Svěřením vozidla jiné osobě se provozovatel vozidla nezbujuje výkonu vlastnického práva ani odpovědnosti za následky, které budou užitím vozidla způsobeny. Objektivní odpovědnost za následky způsobené provozem vozidla je v soukromoprávní rovině předvídána v § 2927 a násl. občanského zákoníku a je zcela přiměřené, že obdobná odpovědnost je v rovině obecné, tedy vůči ochraně života, zdraví a majetku ostatních osob, zakotvena i v právu veřejném. Provozovatel vozidla je vždy spoluodpovědný za provoz vozidla. Tím, že svěřil vozidlo jiné osobě, je s touto osobou vždy v určitém „smluvním“ vztahu, a má tedy možnost určit podmínky a způsob, jakým bude vozidlo užito, a případně i vyřešit následky nesprávného způsobu užití vozidla. Provozovatel má tedy možnost, kromě výchovného působení na řidiče, kterému dává k dispozici vozidlo, rovněž nastavit takové parametry vzájemného vztahu, ve kterých bude zohledněno i případné porušení jeho odpovědnosti vyplývající z § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Následně může vymáhat uloženou částku správní sankce po skutečném pachateli“* (bod 24. nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. PL. ÚS 15/16) Z hlediska řízení o přestupku pak nehraje roli, že žalobce půjčil vozidlo společnosti Práce v ruce s. r. o. a nevěděl, kdo bude konkrétním řidičem. S tím, že společnost Práce v ruce s. r. o. k řízení vozidla užije fyzické osoby, musel počítat.
18. V tomto konkrétním případě nebylo možné zjistit, bylo-li zjevně protiprávní jednání v silničním provozu způsobeno zaviněním určité osoby řidiče. Pro tyto případy právní předpis stanoví objektivní odpovědnost osoby provozovatele vozidla za následky jednání řidiče bez ohledu na zavinění provozovatele. Objektivní odpovědnost provozovatele vozidla byla vyvozena přesně tak, jak to stanoví zákon o silničním provozu. Nelze tak mít za to, že by objektivní odpovědnost byla užita necitlivě, ať již tím žalobce myslí cokoliv.
19. Automatizovaný dohled nad silničním provozem je pak podle žalobce obecně vnímán jako *„legální systém provozovaný v zájmu vlastníků, či uživatelů měřícího zařízení k získávání příjmů z pokut“*. K tomuto zdejší soud konstatuje, že automatizovaný dohled nad silničním provozem je obecně považován za efektivní postup zjišťování přestupků ať už v rámci subjektivní, tak v rámci objektivní odpovědnosti. Žalobcovo subjektivní a ničím nepodložené hodnocení způsobu zjišťování přestupků neposkytuje důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí.
20. Žalobce namítá, že pro vyhotovení rozhodnutí využil městský úřad vzor písemnosti. Odmítnutí tohoto tvrzení ze strany žalovaného pak považuje za projev „úřední neomylnosti“. Zdejší soud se neztotožňuje s názorem žalobce o obecné předpojatosti odvolacích správních orgánů a konstatuje, že zcela jistě se v informačním systému správních orgánů nacházejí šablony pro jednotlivé typy jejich rozhodnutí. V nynější věci však v rozhodnutí správních orgánů je žalobcovo jednání včetně jeho následku v podobě přestupkové odpovědnosti a uložené sankce a její výše individualizované. Žalovaný námitky žalobce shledal nedůvodnými, což žalobce považuje za projev úřední neomylnosti. To však samo o sobě nezákonnost rozhodnutí nezpůsobuje. V opačném případě by *ad absurdum* bylo nezákonné každé odvolací rozhodnutí, ve kterém se odvolací orgán s argumentací odvolatele neztotožní.

21. Městský úřad dle žalobce neučinil dostatečné kroky ke zjištění řidiče vozidla, se kterým byl spáchán přestupek. Z napadeného rozhodnutí a správního spisu plyne, že žalobce označil za vypůjčitele vozidla společnost Práce v ruce s. r. o. Městský úřad vyzval vypůjčitele k podání vysvětlení, načež obdržel ručně vyplněný tiskopis s osobními údaji údajného řidiče. Tohoto řidiče městský úřad vyzval k podání vysvětlení. Tvrzený řidič zásilku na adrese uvedené v tiskopise nepřevzal ani jinak nereagoval. Městský úřad zjistil, že tento řidič není v evidenci obyvatel České republiky.
22. Žalobce namítá, že řidič nebyl na uvedené adrese pouze po přechodnou dobu, a nelze tak pro nepřevzetí zásilky uzavřít, že se osobě nedá doručovat. Dle krajského soudu postup městského úřadu odpovídal skutkovým okolnostem nynější věci. Řidič, který měl ručně sepsat a podepsat formulář výzvy k podání vysvětlení sám uvedl adresu a musel počítat s tím, že na ní bude kontaktován správním orgánem v dalším řízení o přestupku.
23. Obecně platí, že „pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 110/2015 – 46). Zdejší soud konstatuje, že kroky městského úřadu ke zjištění řidiče vozidla byly dostatečné, a to obzvláště z toho důvodu, že došlo k řetězení označených osob a tvrzený řidič žádným způsobem nereagoval na zasloupanou výzvu a není možné jej vyhledat ani v evidenci obyvatel České republiky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 – 31). Je pravdou, že označený řidič nemá povinnost poskytovat součinnost ke svému usvědčení z protiprávního jednání. Pokud však žádnou součinnost neposkytne a neexistují ani jiné důkazy o tom, že spáchal přestupek, nastupuje dle platné právní úpravy objektivní odpovědnost provozovatele vozidla. Je naprosto irelevantní, zda označený řidič byl „neznámého pobytu“ či nikoliv. Podstatné je, že jej nebylo možné na označené adrese kontaktovat a jakožto občan jiného státu ani neměl úředně evidovanou jinou adresu, kde by jej mohl správní orgán zastihnout.
24. Ve vztahu ke zjištění řidiče vozidla namítal žalobce vadný postup prvostupňového orgánu v rozporu s § 19 – 26 správního řádu. Jaký konkrétní postup byl v rozporu s označenou právní úpravou, ovšem neuvádí.
25. Krajský soud k tomu dodává, že by bylo zjevně proti smyslu právní úpravy vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro jeho zjištění potřebné indicie a označení řidiče provozovatelem vozidla nevede k nalezení skutečného pachatele (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 110/2015 – 46). Podstatné je, zda lze tvrzeného řidiče za využití standardních prostředků dohledat, aniž by správní orgány musely činit rozsáhlé kroky směřující k určení jeho totožnosti nebo vyvíjet nepřiměřenou „detektivní“ činnost. Pokud dle žalobce v nynějším případě bylo možné učinit další kroky ke zjištění totožnosti řidiče, krajskému soudu není jasné, které kroky má žalobce na mysli. Společnost Práce v ruce s.r.o. již jednou k součinnosti vyzvána byla. Výsledkem bylo označení řidiče, který však na

dané adrese nebyl kontaktní. V takovém případě městský úřad nebyl povinen pokusit se danou společnost kontaktovat opakovaně v naději, že se „něco mohlo změnit“.

26. Vzhledem k výše uvedenému, zejména nepřevzetí zásilky na adresu, kterou údajný řidič sám uvedl a nemožnosti jeho lustrace, dospěl zdejší soud k závěru, že kroky, které městský úřad učinil, byly dostatečné.
27. Žalobce dále namítá neprokázání materiálního znaku přestupku. V obecné rovině bude naplnění materiálního znaku přestupku splývat s naplněním formálních znaků, a to zejména pokud jde o delikt ohrožovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 As 187/2016 – 23). V obvyklých případech, jsou-li naplněny formální znaky skutkové podstaty, dochází k porušení či alespoň ohrožení chráněného zájmu. Zde řešený přestupek nevykazuje žádné známky vybočení z „obvyklého případu“ a žalobce toto ani netvrdí.
28. S touto námitkou se žalovaný dostatečně vypořádal v napadeném rozhodnutí (str. 4), stejně tak je podrobně vypořádáno v rozhodnutí městského úřadu (str. 7). Žalovaný s odkazy na relevantní judikaturu uvádí, že v případě přestupku provozovatele vozidla není nutné, aby správní orgány prokazovaly materiální stránku přestupku, a že materiální znak ohrožovacího správního deliktu je naplněný již samotným vytvořením potenciálně nebezpečné situace. Překročení rychlosti o 30 km/h v obci, kde je maximální povolená rychlost 50 km/h pak potenciálně nebezpečnou situaci bezesporu vytváří. To, že k takto rychlé jízdě došlo, žalobce nijak nerozporuje, ani nepoukazuje na žádné výjimečné okolnosti, které by byly způsobitelné materiální stránku (popř. slovy žalobce též společenskou škodlivost) výše popsaného jednání oslabit.
29. Žalobce namítá nedostatečné informování o automatickém měření aktuální rychlosti vozidel. I touto námitkou se již dostatečně zabýval žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že informace, jejíž zveřejnění nemá zákonem požadovanou formu, byla dostupná na internetových stránkách města Hustopeče v povinných informacích a v obecním periodiku, což žalobce v žalobě nezpochybňuje. Považuje to ovšem za nedostačující.
30. K tvrzení žalobce, že by měl být úsek označen dopravními značkami IP 31a a IP 31b soud konstatuje, že obecní policie není povinna oznamovat úsek měření rychlosti vozidel žádnou dopravní značkou. Z žádného právního předpisu totiž neplyne povinnost obecní policie při plnění úkolů v rámci zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na úseku silničního provozu takovým způsobem postupovat. Napadené rozhodnutí proto z tohoto důvodu nelze hodnotit jako nezákonné (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2020, č. j. 8 As 66/2019 – 33). Také co se týče žalobcova zjištění, že údajný řidič o úseku měření informován nebyl, musí zdejší soud konstatovat, že se nejedná o skutečnost podstatnou z hlediska řízení o přestupku. Správní orgány nemají povinnost informovat o měření rychlosti zvlášť každou osobu, která místem měření projíždí.
31. Žalobce také spekuluje o podjatosti všech úředních osob správního orgánu. Podle žalobce je podjatost dána rozpočtovým určením prostředků vybraných na pokutách. Také tato námitka je zjevně neopodstatněná. Pro podjatost úřední osoby musí být dán její zájem na věci, poměr k účastníkům, apod. Takové skutečnosti však nebyly zjištěny a dokonce ani

tvrzeny. Pokud mělo být důvodem podjatosti obecné tvrzení, že pokuty jsou vybírány do rozpočtu zaměstnavatele úředních osob, tato skutečnost sama o sobě není okolností nasvědčující podjatosti úředních osob. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2016, č. j. 6 As 128/2015 – 32).

32. Dle žalobce postupoval správní orgán nesprávně, když vyzval provozovatele vozidla podle § 125h zákona o silničním provozu přesto, že nebyla splněna podmínka podle § 125h odst. 1 písm. c), jelikož porušení povinnosti nebylo možné projednat uložením pokuty příkazem na místě. Tato podmínka splněna byla, neboť se v nyní posuzované věci neznámý řidič dopustil jednání majícího znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, za který je možné uložit podle odstavce 7 písm. c) téhož ustanovení zákona pokutu příkazem na místě do výše 2 500 Kč. Úmyslem zákonodárce naopak nemohlo být považovat tuto podmínku za splněnou jen tehdy, pokud je (neznámý) řidič vozidla ochoten pokutu na místě zaplatit, neboť se jedná o ze své podstaty nelogickou situaci, která navíc zcela vylučuje možnost uplatnění sekundární odpovědnosti provozovatele vozidla.
33. Námitkami pochybení při ukládání sankce spočívajícími v tom, že správní orgány opominuly úvahu o možnosti uložení jiného druhu trestu, než zaplacení peněžní částky a nezohlednily skutečnost, že žalobce sám vozidlo neřídil jako okolnost pro mírnější sankci, se krajský soud nezabýval. Byly totiž uplatněny až v replice několik měsíců po uplynutí lhůty pro podání žaloby a v samotné žalobě k odůvodnění sankce žalobce nic nenamítal. Podle § 71 odst. 2 s. ř. s. přitom platí, že rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může žalobce jen ve lhůtě pro podání žaloby.

V. Závěr a náklady řízení

34. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
35. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 s. ř. s. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 12. září 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce